

SKLADBA - OPAKOVÁNÍ

Na sklonku vlády Václava IV. bylo mocenské centrum Českého království o mnoho menší **než dnes**. Obyvatelstvo Prahy se lišilo v sociální skladbě, národnostech, bohatství i intelektuální úrovni. Praha byla rezidenčním městem s velkými nároky na spotřebu. Proto se zde soustředilo obrovské množství specializovaných řemesel. Převládala ta z oblasti potravinářství, oděvnictví a zpracování kůže a kovu. Řemeslníci se sdružovali do cechů. Přírozenou součástí městského života byl obchod.

Praha byla nejen sídlem panovníka, arcibiskupa a nejvyšších zemských úřadů, ale také nejstarší univerzity severně od Alp. Za časů posledních Lucemburků se jí říkalo Pražská a sídlila na Starém Městě. To bylo ve srovnání s Novým Městem bohatší a učenější a žilo tu více cizinců. Naproti tomu Novoměstřané byli převážně Češi, řemeslníci.

(dostupné z: <http://www.stoplusjednicka.cz/zivo-v-ulicich-praha-v-dobe-husove>; [cit. 2018-01-23] – upraveno)

1. Určete všechny větné členy v první větě (kromě tučně označených slov).

Na sklonku vlády Václava IV. bylo mocenské centrum Českého království o mnoho menší než dnes.

2. Z prvního odstavce vypište všechny základní skladební dvojice.

centrum = bylo menší.

3. Vyhledejte ve druhém odstavci dva přívlastky neshodné a převed'te je na shodné (pozor na několikanásobné větné členy).

4. Vypište přívlastek postupně rozvíjející.

5. Vypište všechna příslovečná určení místa.

6. Vypište všechna příslovečná určení času.

7. Napiš, jak se dnes jmenuje univerzita, o které se píše v článku (pozor na velká písmena).

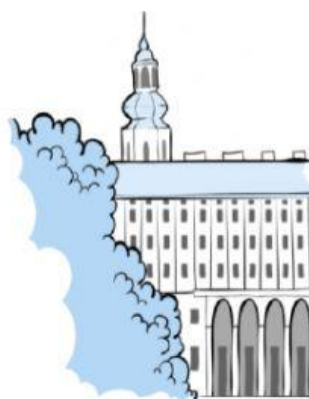

8. Určete podtržené větné členy (nad slovo napište správnou zkratku).

Jana opatrně otočila kohoutkem a začala napouštět vanu. Malý kohoutek nesměle zakokrhál. Dušana trápil vleklý zánět středního ucha. Obě ucha starého hrnce se ulomila. Drž džbán pevně za obě ucha! Celý život toužil vrátit se domů. Vrátit se domů pro něj nebylo snadné. Babička mi upletla teplé bačkory na zimu. Čápi odlétají na zimu do teplých krajů. Děti šly do lesa na borůvky. Na borůvky jsme se už všichni těšili. Mlčky jsme pozorovali východ slunce. Nedívej se přímo do slunce! Žhavé slunce spalovalo poušť.

9. Rozlište přívlastek nehodný (Pkn) od příslovečného určení místa (Pum).

Vítr z hor byl studený. Jen velmi obtížně jsme sestupovali z hor do údolí. V Kroměříži jsme si prohlédli arcibiskupský zámek. Zámek v Kroměříži je postavený ve slohu raného baroka. O prázdninách se vydáme na rybolov do Norska. První rybolov v Norsku ho ovlivnil na celý život. Míša se přihlásila ke studiu JAMU v Brně. V Brně se nachází historická budova JAMU.

10. Označte správnou odpověď (vždy jen jedna).

Které tvrzení neplatí?

- a) Přívlastek několikanásobný se skládá z několika souřadně spojených přívlastků, oddělujeme ho čárkami.
- b) Přívlastek postupně rozvíjející blíže určuje spojení řídícího jména a shodného přívlastku, neoddělujeme ho čárkami.
- c) Přívlastek volný nezužuje význam podstatného jména, nelze ho z věty vypustit, neoddělujeme ho čárkami.
- d) Přívlastek těsný vyjadřuje podstatnou vlastnost podstatného jména, nelze ho z věty vypustit, neoddělujeme ho čárkami.

Která věta obsahuje dva předměty, z nichž jeden je vyjádřen infinitivem?

- a) Plýtvat vodou zakázané!
- b) Maminka odešla nakoupit.
- c) Házet Bobíkovi gumový míček byla zábava.
- d) Chystala se vyprávět pohádku.

Jaký druh přísudku je v uvedené větě?

Škola – základ života.

- a) vyjádřený citoslovcem
- b) slovesný
- c) jmenný se sponou
- d) jmenný

Ve které větě je podmět nevyjádřený?

- a) Darovanému koni na zuby nehleď.
- b) Chybovat je lidské.
- c) Mladost – radost.
- d) Bez práce nejsou koláče.

Která věta neobsahuje předmět?

- a) Lékař mi zakázal běhat.
- b) Přes všechny potíže se dostavil.
- c) Detektiv pátral po pachatelích zločinu.
- d) Zorka se bojí hadů a pavouků.